

İZMİR BÖLGE PLANI 2010-2013

2010-2013 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları

Kemalpaşa Özet Raporu

Ocak 2011

2010-2013 İzmir Bölge Planı İlçe Toplantıları Kemalpaşa Özet Raporu

Nüfus Yapısı - Sosyoekonomik Gelişmişlik¹

- Kemalpaşa'nın nüfusu 2009 ADNKS verilerine göre 89.094.
- Türkiye'de 872 ilçe arasında gelişmişlik açısından 62. sıradadır (DPT, 2004). İzmir ilçeleri arasında Aliağa, Çeşme, Urla, Torbalı, Seferihisar'dan sonra 6. sırada.
- Kemalpaşa'da 2008-2009 yıllarındaki nüfus artışı, İzmir ortalamasının (% 18,9) üzerinde % 22,2 olarak seyretmiştir.
- Kemalpaşa'da medyan yaş 30,5 ile İzmir ortalamasından (32,8) daha düşük seviyededir. Bu durum Kemalpaşa'da genç nüfusun ağırlıkta olduğunu gösteriyor.
- İlçede ikamet edenlerin nüfusa kayıtlı oldukları yere göre dağılımı açısından, İzmir'e kayıtlı olanlar (%56,30) en yüksek paya sahip. Bundan sonra Erzurum (%11,35), Manisa (% 4,55), Artvin (% 2,90), Kütahya (% 2,14), Konya (% 1,68) ve Ağrı (% 1,52) gelmekte. Bu bakımdan Kemalpaşa ilçesinin bölgesel ve ulusal ölçekte bir göç çekim merkezi olduğu söylenebilir.

Çevre-Turizm²

- Kemalpaşa çevresel sorunlar açısından en çok tehdit altında olan ilçeler arasında (Ödemiş, Foça, Torbalı, Bayındır, Beydağ ve Aliağa gibi).
- İlçede atıksu arıtımı ile ilgili çalışmalar yapılmış, 2010 yılında atıksu arıtım tesisi yapımı tamamlanmış.
- Gediz havzasında sanayi işletmeleri açısından yalnızca İzmir'deki kirlilik kaynağı düşünüldüğünde, Kemalpaşa OSB ve oradaki tekil işletmelerden yalnızca % 25'inde atıksu arıtma tesisi bulunmakta. Bunun yanında tarımsal nedenlerle de kirlilik mevcut.
- Organize Sanayi Bölgesinde atıksu arıtma tesisi yapımı tamamlanmıştır.
- Halihazırda nüfusun %89'una verilen katı atık hizmetinin ilçenin tamamına yayılması konusunda çalışmalara ihtiyaç bulunmakta.
- İlçede düzensiz katı atık depolama alanı mevcut. Katı atık transfer istasyonu yapılması planlanmakta.
- Sanayisi ağır basan bir ilçe olan Kemalpaşa'da hava ölçüm istasyonu bulunmamakta.
- İzmir Körfezi için Kemalpaşa Sanayi Bölgesi'nden gelen aksuları körfeze taşıyan Gediz Nehri önemli kirlenici kollardan bir tanesi. Ayrıca bölgedeki sanayi atıkları sebebi ile Nif Çayı'nda da kirlilik yaşanmakta.
- İlçede Nif Dağı'nda önemli endemik bitki türleri mevcut. Ayrıca Nif Dağı, doğal yapısı ile doğa sporları ve kır turizmine yönelik potansiyele sahip.
- Mozaikçilik (Yeşilköy) ve boncuk imalatı (Nazarköy) ilçenin sahip olduğu, turizm için değer taşıyan kültürel kaynaklardandır.

¹ *İzmir Mevcut Durum Analizi (Haziran 2009)*, İZKA. 2009; *2010-2013 İzmir Bölge Planı*, İZKA. 2010; *İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması*, DPT.2004

² *İzmir Mevcut Durum Analizi (Haziran 2009)*, İZKA. 2009

Tarım³

- Kemalpaşa'da tarım ve sanayi sektörü yoğunlaşma göstermekte.
- İlçede (Menemen, Menderes, Bayındır ve Torbalı ile beraber) üretilen çekirdeksiz sultani üzümler "Ege Sultani Üzümleri" olarak coğrafi işaretle tescillenmiştir.
- Türkiye'de zeytin ağaçlarının kapladığı alanın % 12,4'ü İzmir'de. Zeytin üretiminde % 21,3 ile Bayındır, % 12,1 ile Kemalpaşa ve % 11,6 ile Torbalı ilçeleri öne çıkmakta.
- İzmir'de Kiraz üretiminin % 90'ı Kemalpaşa ilçesinde yapılmakta.

Sanayi-Lojistik⁴

- İlçe İzmir'de imalat sanayinde yoğunlaşma görülen ilçeler arasında (Bornova, Çiğli, Gaziemir, Menderes, Menemen, Torbalı ve Tire ile beraber).
- Kemalpaşa, gıda ve içecek sanayinin yoğunlaştığı ilçelerden (Konak, Karşıyaka, Bornova, Menemen, Torbalı, Ödemiş gibi).
- Kağıt, kağıt ürünleri ve basın sanayii, kimya sanayi, taş ve toprağa dayalı sanayi ilçede öne çıkan diğer sanayiler arasında.
- İlçede bir Organize Sanayi Bölgesi (KOSBİ) bulunmaktadır.
- İlçe lojistik sektörünün yoğunlaşma gösterdiği ilçeler arasında (Aliağa, Konak, Bornova ve Torbalı gibi).
- Depolama faaliyetleri, tüm lojistik faaliyetler arasında, taşımacılık ve dağıtımdan sonra en büyük payı oluşturan faaliyetler. İzmir ilinde Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı İzmir Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü denetiminde faaliyet gösteren antrepoların yaklaşık %28'i Kemalpaşa'da bulunmakta (Aliağa %32, Torbalı %11).
- İzmir'deki belli başlı lojistik firmalarının depoları da genellikle Kemalpaşa ve Torbalı'da konumlanmış.

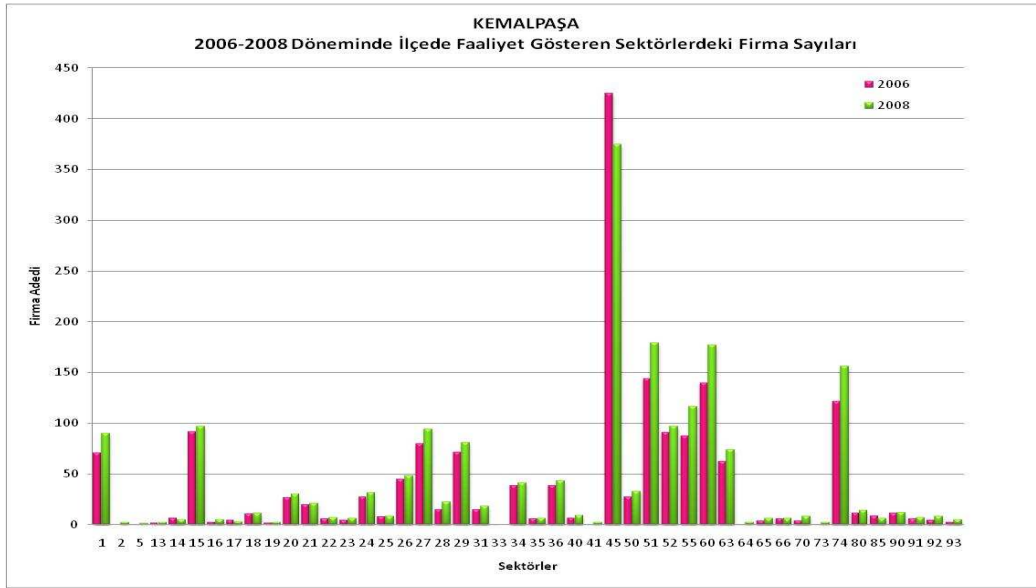
Toplam Firma Sayısı⁵

- 2008 yılı itibarıyla Kemalpaşa'da 47 sektörde toplam 1984 firma bulunuyor (İzmir'deki toplam firma sayısının % 2,25'i).
- Firma sayısı bakımından ilçede *İnşaat > Toptan Ticaret > Karayolu Taşımacılığı* sektörleri öne çıkıyor.
- 2006-2008 arasında firma sayısında yaşanan değişim açısından Kemalpaşa'da *Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler > Tekstil Ürünleri İmalatı > Sağlık Hizmetleri* sektörleri gerilerken, *Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri > Suyun Toplanması, Arıtılması ve Dağıtımı > Posta ve Telekomünikasyon > Gayrimenkul Faaliyetleri* sektörleri yükseliyor.

³ *adı geçen eser*

⁴ *İzmir Mevcut Durum Analizi (Haziran 2009)*, İZKA. 2009; *2010-2013 İzmir Bölge Planı*, İZKA. 2010

⁵ *İzmir Kümelenme Analizi İstatistiksel Rapor*, İZKA. 2009

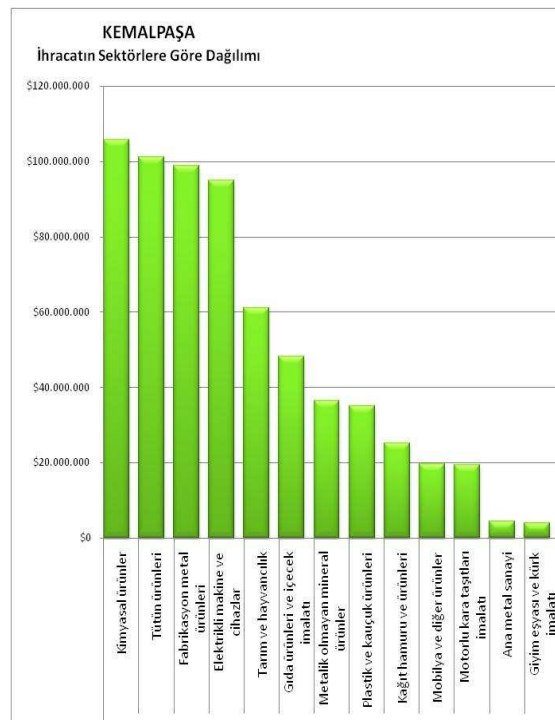
Şekil 1: Kemalpaşa'daki Firmaların Sektörel Dağılımı

Toplam Çalışan Sayısı⁶

- 2008 yılında Kemalpaşa'da toplam 32.133 kişi çalışıyor (İzmir'de toplam çalışan sayısının % 4,88'i - SGK'ya kayıtlı çalışan sayısıdır). Konak, Bornova, Karşıyaka, Çiğli ve Gaziemir'den sonra 6. sırada.

Toplam İhracat Oranı⁷

- 2008 verilerine göre İzmir'den gerçekleşen toplam ihracatının %8,02'si Kemalpaşa'dan. İhracatta Konak, Bornova, Çiğli ve Aliağa'dan sonra 5. ilçe.
- Kemalpaşa'dan gerçekleşen ihracatta en üst sırayı ilçedeki ihracatın toplam %82'sini oluşturan *Kimyasal ürünler > Tütün Ürünleri > Fabrikasyon Metal Ürünleri > Elektrikli Makine ve Cihazlar > Tarım ve Hayvancılık > Gıda Ürünleri ve İçecek İmalatı > Metalik Olmayan Mineral Ürünler* sektörleri almakta.

Şekil 2: Kemalpaşa'dan İhraç Edilen Ürünler ve Payları

⁶ *İzmir Kümelenme Analizi İstatistik Rapor*, İZKA. 2009

⁷ *adı geçen eser*

İlçe	İlçedeki Çalışan Sayısı	İlçedeki Çalışan Sayısının İzmir Toplamına Oranı (%)	İlçedeki Firma Sayısı	İlçedeki Firma Sayısının İzmir Toplamına Oranı (%)	İhracat (ABD \$)	İlçe İhracatının İzmir Toplamına Oranı (%)
Aliağa	27.225	4,14%	1.719	1,95%	673.307.314 \$	8,14%
Balçova	10.947	1,66%	1.498	1,70%	32.222.238 \$	0,39%
Bayındır	1.806	0,27%	418	0,47%	602.108 \$	0,01%
Bayraklı	474	0,07%	62	0,07%	14.445.201 \$	0,17%
Bergama	7.159	1,09%	1.348	1,53%	15.993.701 \$	0,19%
Beydağ	677	0,10%	128	0,15%	907.072 \$	0,01%
Bornova	117.713	17,88%	14.285	16,23%	1.544.141.607 \$	18,67%
Buca	28.257	4,29%	5.903	6,70%	73.493.224 \$	0,89%
Çeşme	7.661	1,16%	1.641	1,86%	127.080 \$	0,00%
Çiğli	39.234	5,96%	2.573	2,92%	919.147.867 \$	11,11%
Dikili	3.287	0,50%	803	0,91%	6.115.325 \$	0,07%
Foça	2.631	0,40%	499	0,57%	261.055.690 \$	3,16%
Gazimir	32.360	4,92%	2.350	2,67%	226.886.042 \$	2,74%
Güzelbahçe	3.167	0,48%	606	0,69%	9.523.193 \$	0,12%
Karabağlar	520	0,08%	90	0,10%	29.345.335 \$	0,35%
Karaburun	819	0,12%	235	0,27%	429.307 \$	0,01%
Karşıyaka	47.504	7,22%	7.644	8,68%	69.827.753 \$	0,84%
Kemalpaşa	32.133	4,88%	1.984	2,25%	662.985.166 \$	8,02%
Kınık	1.105	0,17%	221	0,25%	1.483.082 \$	0,02%
Kiraz	1.471	0,22%	267	0,30%	58.928 \$	0,00%
Konak	199.310	30,28%	31.446	35,72%	2.950.799.884 \$	35,68%
Menderes	13.417	2,04%	1.737	1,97%	62.062.958 \$	0,75%
Menemen	15.036	2,28%	1.706	1,94%	128.080.420 \$	1,55%
Narlıdere	5.237	0,80%	869	0,99%	2.594.921 \$	0,03%
Ödemiş	8.645	1,31%	1.721	1,95%	20.052.668 \$	0,24%
Seferihisar	3.071	0,47%	761	0,86%	15.461.137 \$	0,19%
Selçuk	4.883	0,74%	812	0,92%	3.527.211 \$	0,04%
Tire	7.583	1,15%	1.143	1,30%	23.047.441 \$	0,28%
Torbalı	28.856	4,38%	2.133	2,42%	520.581.038 \$	6,30%
Urla	6.037	0,92%	1.437	1,63%	1.357.863 \$	0,02%
Toplam	658.225	100,00%	88.039	100,00%	8.269.662.775 \$	100,00%

Tablo 1: İzmir ve İlçelerinin Çalışan Sayısı, Firma Sayısı ve Toplam İhracat Büyüklüğü Bakımından Karşılaştırması

Kemalpaşa GZFT Analizi⁸

KEMALPAŞA	GÜÇLÜ YANLAR	ZAYIF YANLAR	FIRSAT	TEHDİT
EKONOMİK				
Tarım	Meyvecilik yapılması (kiraz, şeftali, üzüm, zeytin)	Tarımsal üretimde kooperatifçiliğin geliştirilememesi	Doğal ve organik ürünlere olan ilginin artması	Kuraklığa bağlı olarak yeraltı su rezervlerinin hızla azalması
	Kemalpaşa'da organik tarım faaliyetlerinin başlaması	Küçük ve çok parçalı tarımsal işletme yapısı	Damlama sulamanın gerçekleştirilme potansiyeli	
	Hayvancılık, hayvan çiftlikleri ve kesimhanelerinin varlığı (İzmir'in kırmızı et ihtiyacının % 40'a yakın bir kısmı Bağyurdu beldesinden karşılanmaktadır)	Tarımsal alanda hizmetlerin (kredi ve finansal destek) ve işbirliğinin yetersiz kalması		
	İlçe ekonomisinde çeşitlilik olması (tarım ve sanayi)	Soğuk hava depolarının yetersizliği		
	Marka olabilecek niteliğe sahip kiraz üretiminin gerçekleştiriliyor olması	Tarımda üreticilerin bilinçsiz ilaç kullanımı ve sulaması		
		Verimsiz sulamaların yapılıyor olması		
		Tarımsal verimliliğin düşük olması		
		Hayvancılık tesislerinin entegre olmaması		
Sanayi				
Sanayi	Gelişmiş bir sanayinin varlığı	Sanayileşmenin kontrolsüz ilerlemesi	Yeni yatırım olanaklarının varlığı (OSB'nin % 60'ının boş olması)	Belediyelerce OSB dışı yapılaşmalara izin verilmesi sonucu çevresel sorunların bölgeyi tehdit eder boyutlara ulaşması
	Organize Sanayi Bölgesinin varlığı	Küçük Sanayi Sitesinin güçlendirilme ihtiyacı (yeni kurulmuş bir KSS, altyapı eksikliği)	OSB'de bulunan KOBİ nitelikli işletmelerin büyüme trendinde olması	
	Küçük Sanayi Sitesinin varlığı	Ulucak belde belediyesinin OSB'ye olumsuz yaklaşımı		
	Yeşilköyde ve Cumalıköy antik mermer işletmeciliği yapılıyor olması	Nazar boncuğu işletmelerinin kapanmış olması		

⁸ Yukarıdaki tabloda, İZBP hazırlık sürecinde ilçe GZFT Analizi toplantıları kapsamında 20 Ağustos 2008 tarihinde Kemalpaşa'da gerçekleştirilen toplantının bulgularını görebilirsiniz. Bu analizdeki tespitler GZFT analizi yöntemi gereği katılımcıların ilçe ile ilgili görüş ve tespitlerini yansıtmaktadır.

Ticaret	Nazarköy'de nazar boncuğu işlenmesi ve ihracatı			
Turizm	Kımız çiftliğinin bulunması	Tarihi varlıkların genişliğine çıkarılmaması ve değerlendirilememesi	Doğa Turizmi potansiyeli (Nif Dağı, Yukarı Kızılca Kanyonu, dağ yürüyüşleri)	
			Gerekli kazı çalışmaları yapıldığı takdirde ortaya çıkacak tarihi dokunun kültür turizmüne olanak vermesi	
			Atatürk Evi'nin müze haline getirilebilecek halde olması	
İşgücü	Metropole yakınlık nedeniyle nitelikli işgücüne erişimin olması	Yetişmiş kalifiye işgücü yetersizliği		
		Yüksek işsizlik oranı		
		Kemalpaşa genç nüfusunun işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun olmaması		
SOSYAL VE KÜLTÜREL YAPI		Eğitim ve sağlık hizmetlerinin yetersizliği		Göç sonucu ortaya çıkması muhtemel sosyal kutuplaşmalar
		Yüksek okul olmaması		
		Sosyal donatı ve faaliyetlerin eksikliği		
		Aşırı göç sonucu ortaya çıkan sosyal sorunlar		
ÇEVRE ve ENERJİ		Sanayileşme sonucu oluşmuş çevre kirliliği		Sanayileşmede yeterli tedbirlerin alınamaması sonucu oluşan çevre kirliliği
		Nif Çayı'nın kirliliği		Sanayi sonucu ortaya çıkan hava kirliliği
				Aritma tesislerinin eksikliği
DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLAR	Tarihi varlıkların bulunması	Tarihi kültürel değerlerin korunamaması		Artan sanayinin (kontROLSÜZ sanayileşme sonucu) tarım alanlarını ve doğal

				dokuyu bozması
		Tarihi değerleri ortaya çıkaracak kazı çalışmalarının yapılmıyor olması		Yeraltı su rezervlerinin hızla azalması
ALTYAPI VE KENTLEŞME	Doğalgaz altyapısının varlığı	Beldelerdeki (ör: Ören) altyapı eksikliği	Ulusal Demiryolu Hattından OSB'ye bağlantı yapılacak olması	
	İzmir Limanı'na yakınlık	Elektrik altyapısındaki eksiklikler	Kış sularına yönelik gölet ve barajların yapılabileceği Yiğitler Mevkii gibi alanların olması	
	İzmir metropolüne yakınlık (sanayi gelişimi açısından)	Merkezi atık su tesisinin faaliyete geçmemesi		
	Adnan Menderes Havaalanına yakınlık	İzmir'e yakınlık (hizmetlerin metropolden sağlanması nedeniyle)		
		İzmir'e ulaşımın tek bir bağlantı karayolundan yapılıyor olması		
		Sanayi giriş çıkışlarında kazaya sebebiyet veren yolda düzenlemelerin yapılmaması		

Tablo 2: Kemalpaşa GZFT Analizi Tablosu

İLÇE	2008 KOBİ Mali Destek Programı		2008 Sosyal Kalkınma Mali Destek Programı		2009 Tarım ve Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı		2009 Turizm ve Çevre Mali Destek Programı		GENEL TOPLAM	
	Toplam Proje Başvuru Sayısı	Toplam Başarılı Proje Sayısı*	Toplam Proje Başvuru Sayısı	Toplam Başarılı Proje Sayısı*	Toplam Proje Başvuru Sayısı	Toplam Başarılı Proje Sayısı**	Toplam Proje Başvuru Sayısı	Toplam Başarılı Proje Sayısı**	Proje Başvurusu	Başarılı Proje
Aliağa	6	2	1	0	2	0	0	0	9	2
Balçova	1	0	7	2	2	0	1	0	11	2
Bayındır	1	0	1	0	5	0	3	1	10	1
Bayraklı	1	0	5	0	2	1	7	1	15	2
Bergama	7	1	3	1	13	4	4	1	27	7
Beydağ	2	0	0	0	3	2	1	1	6	3
Bornova	78	14	25	4	22	6	6	3	131	27
Buca	7	1	7	1	1	0	1	0	16	2
Çeşme	5	0	5	0	0	0	8	4	18	4
Çiğli	68	12	8	3	7	1	3	0	86	16
Dikili	3	0	2	0	5	1	7	1	17	2
Foça	3	1	0	0	0	0	0	0	3	1
Gazimir	18	3	2	0	4	0	2	0	26	3
Güzelbahçe	3	0	0	0	2	1	0	0	5	1
Karabağlar	5	2	5	0	3	0	1	1	14	3
Karaburun	4	1	4	2	2	2	3	0	13	5
Karşıyaka	9	3	11	2	4	1	8	1	32	7
Kemalpaşa	48	11	3	1	21	7	0	0	72	19
Kınık	3	0	0	0	2	1	11	2	16	3
Kiraz	2	0	6	3	7	3	3	2	18	8
Konak	55	12	93	28	24	8	28	8	200	56
Menderes	27	5	18	6	6	3	3	3	54	17
Menemen	13	1	5	3	18	5	2	1	38	10
Narlidere	1	0	2	1	1	0	0	0	4	1
Ödemiş	8	3	4	1	11	4	9	2	32	10
Seferihisar	2	1	3	1	7	4	5	1	17	7
Selçuk	3	0	1	1	0	0	5	4	9	5
Tire	12	5	3	0	14	5	2	0	31	10
Torbalı	43	11	5	2	10	3	0	0	58	16
Urla	3	0	3	0	9	2	5	1	20	3
TOPLAM	441	89	232	62	207	64	128	38	1008	253

Tablo 3: İlçelerden İZKA Mali Destek Programlarına Başvuran ve Başarılı Bulunup Sözleşme İmzalayan Proje Sayıları

*2008 KOBİ ve 2008 Sosyal Kalkınma Mali Destek Programları başvuru değerlendirme sürecinin sonunda başarılı bulunup sözleşme imzalanan ve uygulaması biten projeler

**2009 Tarım ve Kırsal Kalkınma ile 2009 Turizm ve Çevre Mali Destek Programları başvuru değerlendirme sürecinin sonunda başarılı bulunup sözleşme imzalanan ve uygulaması devam eden projeler

İZMİR BÖLGE PLANI 2010-2013

GELİŞME EKSENLERİ	STRATEJİK ÖNCELİKLER	HEDEFLER
İŞLETMELERDE REKABET EDEBİLİRLİK	1. Bölgesel Ar-Ge ve Yenilik Kapasitesinin Geliştirilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bölgesel Yenilik Stratejisi geliştirilecektir. 2. Üniversiteler ve araştırma enstitüleri ile kamu kurumları ve işletmeler arasında işbirliği güçlendirilecektir. 3. Anahtar sektörler başta olmak üzere Ar-Ge altyapısı güçlendirilecektir. 4. Yenilik, Ar-Ge ve teknoloji bilinci yükseltilecektir. 5. Yenilik odaklı girişimler geliştirilecektir. 6. İşletmelerin teknoloji kapasiteleri artıracak ve işletmelerde ileri teknoloji kullanımı yaygınlaştırılacaktır. 7. İzmir Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin daha etkin çalışması ve Bölge'deki firma sayısının artması sağlanacaktır.
	2. İşletmelerde Kurumsallaşma, Üretim ve Pazarlama Kapasitesinin Artırılması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Markalaşma teşvik edilerek coğrafi işaretli ürün sayısı ve marka tescillerinin Türkiye içindeki payı artırılabilecektir. 2. İşletmelerin ulusal ve uluslararası pazarlarda etkinliği ve Türkiye içindeki ihracat payı artırılabilecektir. 3. Aile şirketlerinde kurumsallaşma sağlanacaktır. 4. KOBİ'lerin üretim ve kalite süreçleri iyileştirilecektir. 5. KOBİ'lerin finansman olanakları ve mevcut mali desteklerden faydalanma kapasitesi artırılabilecektir. 6. Tarımsal kooperatif ve birliklerin özellikle kurumsallaşma, yönetim ve pazarlama konularında daha etkin çalışması sağlanacaktır.
	3. Kümelenmelerin Oluşturulması ve Düzenli Sanayileşmenin Sağlanması	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2012 yılına kadar Kümelenme Stratejisi oluşturulacak, kümelenmeyi destekleyen işbirliği ağları geliştirilecek ve kümelenme bilinci yaygınlaştırılacaktır. 2. Kümelenme potansiyeline sahip sektörler başta olmak üzere anahtar sektörlerde örnek teşkil edecek iki kümelenme oluşumu desteklenecektir. 3. Gıda ve içecek sanayinin potansiyel küme alt sektörlerinde kümelenme oluşumları desteklenerek tarım sektörü ile entegrasyonu sağlanacaktır. 4. Giyim eşyası sanayinin potansiyel küme alt sektörlerinde kümelenme oluşumları desteklenecek ve İzmir'in moda tasarım merkezi olması sağlanacaktır. 5. Lojistik sektöründe kümelenme oluşumları desteklenecektir. 6. Endüstriyel makine imalatı sektörünün alt sektörlerinde potansiyel küme oluşumları desteklenecektir. 7. İhtisas organize sanayi ve endüstri bölgeleri kurulacak ve var olan bölgelerin daha etkin kullanımı sağlanacaktır.
	4. Üretim ve Hizmet Altyapısının Güçlendirilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. OSB, KSS, serbest bölge, teknoloji geliştirme merkezlerinin altyapıları güçlendirilecektir. 2. Gıda ürünlerine yönelik kurutma-soğutma, depolama ve gıda güvenliği için gerekli altyapılar oluşturulacaktır. 3. Başta alternatif turizm türlerinde olmak üzere turizm altyapısı geliştirilecektir. 4. Tarımsal üretimde altyapı güçlendirilecektir.
	5. KOBİ'lerde Temiz Üretim Uygulamalarının Artırılması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bölgede temiz üretim ile ilgili farkındalık artırılabilecektir. 2. İşletmelerin çevre mevzuatına, çevre yönetim sistemlerine uyumu desteklenecektir.
	6. Sektörel Bazda Verimliliğin ve Ekonomik Çeşitliliğin Sağlanması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tarım sektörü kapsamında organik tarım ve iyi tarım uygulamaları yaygınlaştırılacaktır. 2. Gıda ve içecek sanayinde organik ve katma değeri yüksek gıda ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması desteklenecektir. 3. Giyim eşyası sanayinde organik ve çevre dostu tekstil üretimi desteklenecektir. 4. Yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik öncelikli yatırım alanları saptanacak ve değerlendirilecektir. 5. Turizmin çeşitlendirilmesine yönelik yatırımlar desteklenecektir.
	7. Bölge Tanıtımının Sağlanması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kentsel Pazarlama Stratejisi oluşturulacak ve uygulanacaktır. 2. Anahtar sektörlerde yatırım tanıtımı yapılacaktır. 3. Kültür ve turizm olanakları tanıtılarak turizmden elde edilen gelir artırılabilecektir.
İSTİHDAM VE SOSYAL BÜTÜNLEŞME	1. İstihdamın ve İşgücü Verimliliğinin Artırılması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bölgesel İşgücü Stratejisi oluşturulacak ve uygulanacaktır. 2. Anahtar sektörler başta olmak üzere ara eleman ihtiyaçları gözetilerek mesleki eğitim geliştirilecektir. 3. Anahtar sektörler başta olmak üzere nitelikli insan kaynağı geliştirilecektir. 4. Dezavantajlı grupların işgücüne katılımı artırılabilecektir.
	2. Eğitim ve Sağlık Hizmetlerinin İyileştirilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Okulöncesi eğitim ve yaygın eğitim desteklenecektir. 2. Erişim ve kalite desteklenerek eğitim hizmetlerinin etkinliği artırılabilecektir. 3. Başta koruyucu sağlık ve ana-çocuk sağlığı hizmetleri olmak üzere birinci basamak sağlık hizmetleri geliştirilecektir.
	3. Sosyal İçeriminin Güçlendirilmesi ve Yoksullukla Mücadele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sosyal hizmetler iyileştirilecektir. 2. Göçle gelenlerin kent yaşamına uyumu sağlanacaktır. 3. Kırsal alanlarda yaşam koşulları ve iş imkanları geliştirilecektir.
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE	1. Havza Alanları, Turizm Değerine Sahip Bölgeler ve Kırsal Alanlarda Sürdürülebilir Su ve Atıksu Yönetiminin Sağlanması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Su havzalarında kirlilik kontrolü ve havza yönetimi sağlanarak kirlilik azaltılacak, su kalitesi iyileştirilerek bir üst kaliteye (II. ve III. su kalitesi) taşınacaktır. 2. Sürdürülebilir içme suyu ve kullanma suyu yönetimi sağlanacaktır. 3. Sanayide ve kentsel kullanımda sürdürülebilir atıksu yönetimi sağlanacaktır. 4. Tarımsal faaliyetler sonucu oluşan toprak ve su kirliliği önlenecektir.
	2. Sürdürülebilir Katı ve Tehlikeli Atık Yönetiminin Sağlanması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kentsel ve endüstriyel katı ve tehlikeli atıkların geri dönüşüm, kazanım, yeniden kullanımı sağlanacaktır. 2. Katı atık ve tehlikeli atık depolama ve bertaraf kapasiteleri artırılabilecektir. 3. Sanayici ve kentsel kullanımdaki aktörler bilinçlendirilecektir.
	3. Hava Kalitesinin Kontrolü ve İyileştirilmesinin Sağlanması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sanayide ve evsel ısıtmada yenilenebilir ve temiz enerji kullanımı desteklenecektir. 2. Sanayi yoğun alanlarda hava kirliliği kontrolü sağlanacaktır.
	4. Hassas Ekosistemler ve Biyoçeşitliliğin Devamlılığının Sağlanması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bölgede ulusal ve uluslararası öneme sahip ekosistemler koruma kullanma dengesi gözetilerek geliştirilecektir. 2. Biyoçeşitlilik korunacaktır.
	5. Enerji Verimliliğinin Sağlanması	<ol style="list-style-type: none"> 1. Enerji verimliliği özendirilecek ve buna yönelik teknoloji kullanımı desteklenecektir.
GÜÇLENDİRİLMİŞ ALTYAPI VE ÜSTYAPI	1. Ulaşım Ağlarının Güçlendirilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karayolu, denizyolu, havayolu ağları ve raylı sistemler anahtar sektörleri destekleyecek şekilde geliştirilecektir. 2. İzmir Limanı'nın ulaşım bağlantıları ve altyapısı güçlendirilerek, limanda elleçlenen konteyner miktarı artırılabilecektir. 3. Deniz ulaşımı ve raylı sistemler öncelikli olmak üzere kent içi ulaşım olanakları güçlendirilecektir. 4. Merkez ve ilçeler arasındaki ulaşım bağlantıları ve kırsal ulaşım altyapısı güçlendirilecektir.
	2. Doğal ve Tarihi Varlıkların Değerlendirilmesine İlişkin Altyapının ve Kent Estetiğinin Güçlendirilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mevcut doğal, tarihi ve kültürel varlıkların değerlendirilmesine olanak sağlayacak şekilde altyapı geliştirilecektir. 2. Turizm için önemli alanlar görsel algılama ve çevre düzeni açısından iyileştirilecektir.
	3. Sosyal, Kültürel Altyapı ve Kentsel Dönüşümlerle Yaşam Kalitesinin Yükseltilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kentsel dönüşüme yönelik çalışmalar hayata geçirilecektir. 2. Sosyal donatı alanlarının nitelik ve kapasitesi artırılabilecektir.
	4. Kentsel ve Kırsal Altyapının İyileştirilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çevresel altyapı geliştirilecektir. 2. Enerji altyapısı geliştirilecektir. 3. Afet riski taşıyan alanlarda altyapı ve afet yönetimi kapasitesi güçlendirilecektir. 4. Bilgi ve iletişim altyapısı güçlendirilecektir.